ધોરણ - 7 ગુજરાતી

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ		શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
G701	વાર્તા, કાવ્યો, ચિત્ર, વર્ણન, નાટકો, ચર્ચાઓ, કિસ્સાઓ સાંભળી તથા મુખવાંચન કરી તેને સમજે છે. અને સર્જન કરે છે.	• શિક્ષકે વાર્તાઓ, કાવ્યો, વકતવ્યો, સંવાદો અને પ્રસંગોની વિદ્યાર્થીની સમક્ષ રજૂઆત કરવી અને વિદ્યાર્થીઓને રજૂઆત કરવા પ્રોત્સાહિત કરવા. • શિક્ષકે ચિત્રમાં રહેલ તફાવત વિદ્યાર્થીઑ પાસે શોધાવશે અને વાર્તા લેખન કરાવશે. • શિક્ષક પ્રાર્થનાસભા અને વર્ગખંડમાં બાળવાર્તા તથા પ્રેરક પ્રસંગોની પોતાના વિચારો અને અનુભવો અને મંતવ્યો હાવભાવ સાથે રજૂઆત કરવા પ્રોત્સાહિત કરશે. • બાળસભામાં વાર્તા, વક્તવ્ય, કાવ્યલેખન, વિચાર – વિસ્તાર જુથચર્ચા, તેમજ સ્વતંત્ર રજૂઆત જેવુ વિવિધ આયોજન કરવું.
G702	પરિચિત કે અપરિચિત પરિસ્થિતિમાં વાતચીત, વકતવ્યો, ચર્ચા સમજે અને યોગ્ય હાવભાવ સાથે સહજ રીતે રજૂઆત કરે છે.	• શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને ઘર, વર્ગખંડ, પ્રાર્થનાસભા, મુલાકાત સમયે બોલી શકે અને પ્રશ્નોત્તરી કરી શકે તે માટે પ્રોત્સાહિત કરવા. • શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓની વિવિધ સમિતિઑ બનાવી કાર્ય સોંપણી કરે. (ઉદા, પ્રાર્થના સમિતિ, મધ્યાહ્ન ભોજન સમિતિ)
G703	રમતો, પ્રવૃતિઓ, મુલાકાત, પ્રોજેક્ટકાર્ય દ્વારા સમજ કેળવે છે. અને અહેવાલ તૈયાર કરે છે.	• ઈંટરવ્યૂય, પ્રોજેક્ટકાર્યજેવી પ્રવૃતિઓનું આયોજન કરવું. • શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને મેળા અને ઉત્સવની મુલાકાત કરાવવી વિદ્યાર્થીઓએ પ્રશ્નોત્તરી દ્વારા વિવિધ પ્રકારની માહિતી મેળવે તે માટે પ્રોત્સાહિત કરવા.
G704	કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ અને નાટકો સાંભળી, વાંચી સમજે છે. તેમજ કથાના સંવાદ રજૂ કરે છે.	• શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને કિશોર સાહિત્ય અને લોકસાહિત્યની કૃતિઓ હાવભાવ સાથે કહેવી અને વિદ્યાર્થીઓને પણ તેના વાંચન માટે પ્રોત્સાહિત કરવા. • ગદ્યનું યોગ્ય આરોહ અવરોહ અને વિરામચિહ્નોનો ઉપયોગ કરીને આદર્શ વાંચન કરાવવું.
G705	દૃશ્ય શ્રાવ્ય સાધનો (રેડિયો, ટી.વી., ઓડિયો- વિડીયો ફિલ્મ) અને આધુનિક ઇન્ફોર્મેશન ટેક્નોલૉજીની મદદ થી મળતી માહિતી સમજીને તારણો કાઢે છે.	• શિક્ષકે મોબાઈલ, કમ્પ્યુટર દ્વારા વિવિધ માહિતીની કઈ રીતે આપ- લે કરી શકાય તેની પ્રવૃતિ સાથે સમજ આપવી. • શિક્ષક અથવા ટી.વી. મોબાઈલ, ટેપ કે મીનામંચ દ્વારા વિદ્યાર્થી વાતો સંભળાવી કે વાતોનુ લેખન વિદ્યાર્થીઓએ પાસે કરાવવું.
G706	મોબાઇલ દ્વારા એસએમએસ તથા ન્યૂઝ રિપોર્ટનુ નિર્માણ કરી તેનું આદાન પ્રદાન કરી શકે છે.	• ઉદા. મેસેજ, ઇ- મેઈલ કઈ રીતે મોકલી શકાય • વિદ્યાર્થી શિક્ષક કે વાલી પાસેથી એસએમએસ અને ઇ- મેઈલ મોકલવાની પ્રક્રિયા સમજે.

DRAFT

DRAFT

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ	શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
G707 સમાચાર પત્રો સામયિકો રેલવે, બસ સમયપત્રક, કોષ્ટક, ટાઈમટેબલ વગેરે જેવી વિગતો વાંચે છે તથા જરૂરી વિગતો તારવે છે.	• શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને રેલવે-બસ ટાઈમટેબલની સમજ આપવી. • વિદ્યાર્થીઓએ પાસે સમાચારપત્રો અને સામયિકોનુ વાંચન કરાવવું.
G708 વિવિધ સામાજિક પરિસ્થિતિ સંદર્ભે વ્યવહારમાં મેળા- ઉત્સવોમાં ભાષામાં થતી રજૂઆત સાંભળે અને સમજે છે.	• શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને પ્રવાસ મુલાકાત, તથા વિવિધ પ્રોજેકટ કાર્ય દરમિયાન મેળવેલ અનુભવોની રજૂઆત કરવા પ્રોત્સાહિત કરશે. • શિક્ષક કોઈ ઘટના અંગે પ્રશ્નોત્તરી કરશે અને વિદ્યાર્થીઓને આપેલા પ્રશ્નોની જવાબની ચર્ચા કરશે. • શાળામાં ઉજવાયેલ તહેવારો કે પ્રસંગોને લગતા પ્રશ્નો પૂછવા તથા તેનો જવાબ આપે તે માટે પ્રોત્સાહિત કરવા • શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને મેળા અને ઉત્સવોની મુલાકાત કરાવવી વિદ્યાર્થીઓ પ્રશ્નોત્તરી દ્વારા વિવિધ પ્રકારની માહિતી મેળવે તે માટે પ્રોત્સાહિત કરવા.
G709 આશરે 4000 જેટલા શબ્દો જાણે છે. અને શબ્દકોશ, જોડણી તથા વ્યાવહારિક વ્યાકરણ, બાળકોશ નો ઉપયોગ કરે છે.	• શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને જોડણીના નિયમો સમજાવવા. • શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓને વ્યાવહારિક વ્યાકરણની સમજ આપવી. • પ્રાર્થના સભામાં અવનવું રજૂ કરવા માટે વિદ્યાર્થીઓને શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરવા પ્રોત્સાહન આપવું. • શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓના જુથ પાડી વ્યાકરણ સંદર્ભે રમતો કરાવવી..
G710 વિશેષ વ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો સ્થળો ની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભે પોતાના અનુભવો વિચારો અને મંતવ્યો આત્મવિશ્વાસ પૂર્વક રજૂ કરે છે.	• વિદ્યાર્થીઓને જાહેર સ્થળોની અને સંસ્થાનોની મુલાકાત કરાવશે અને પ્રશ્નોત્તરી દ્વારા માહિતી મેળવી તેવી પરિસ્થિતિનું નિર્માણ કરશે. • શબ્દ આપી વાક્યની રચના કરાવવી તથા જુદા જુદા વાક્યો દ્વારા અર્થપૂર્ણ ફકરાનું નિર્માણ કરાવવું. • પુસ્તકમાંના એકમના કવિઓ અને લેખકોનો પરિચય લખવા માટે વિદ્યાર્થીઓને એકમ ફાળવી આપશે. • વિદ્યાર્થીઓ પાસે પ્રિય વ્યક્તિ, સ્થળ વિશે લેખન કરાવે.
G711 સાંભળેલી કે વાંચેલી અનુભવજન્ય સામગ્રીમાંથી યોગ્ય તારણ કાઢી વૈકલ્પિક તથા અન્ય પ્રશ્નોનાં જવાબ લખે છે.	• ફકરા કે વાર્તા આપી તેમાંથી પ્રશ્નોત્તરી કરાવવી. • જોયેલું કે અનુભવેલું માંથી વિગતો પૂછવી.
G712 જોયેલી સાંભળેલી કે વાંચેલી તથા પાઠ્ય પુસ્તક અને અન્ય સામગ્રીમાંથી યોગ્ય તારણ	• શિક્ષક આદર્શ વાંચન કરશે, કરાવશે અને તે આધારિત પ્રશ્નોત્તરી કરાવશે.

	અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ	શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
	કાઢી પ્રશ્નોનાં જવાબ લખે અને કાર્યકારણ સબંધોને આધારે વધારે માહિતી મેળવવા " શા માટે ? " કેવી રીતે " જેવા પ્રશ્નો પૂછીને જવાબ આપે છે.	
G713	ટૂચકાઓ, કિસ્સાઓ જાતે બનાવી ક્રમશ : રજૂ કરશે અને જૂથચર્ચા અને પ્રશ્નોત્તરી સ્પર્ધામાં ભાગ લઈ રજૂઆત કરે છે.	• શિક્ષક જીવનમાં બનતા રોજબરોજના બનાવો માંથી હાસ્ય પ્રસંગો શોધતા શીખવશે • જૂથચર્ચા અને પ્રશ્નોત્તરી સ્પર્ધાનું આયોજન કરશે.
G714	યોગ્ય મરોડ સાથે બે શબ્દો વચ્ચે યોગ્ય અંતર રાખી વાતચીત, ઘટના કે પ્રસંગનું વર્ણન લખી શકે છે.	• વિદ્યાર્થીઓને વિરામચિહ્નો તથા જોડણીની સમજ આપી શ્રુતલેખન અને અનુલેખન ની સ્પર્ધાનું આયોજન કરવું તથા વિદ્યાર્થીઓને સુંદર લેખનના નમૂના પૂરા પાડવા પ્રોત્સાહિત કરવા.
G715	કાવ્ય મુખપાઠ, કાવ્ય પૂર્તિ,, વિચાર વિસ્તાર, સુક્તિ, કહેવતો સમજે છે અને લખે છે.	• કાવ્ય નું આદર્શગાન – પઠન કરાવવું • કાવ્ય પ્રકારોની સમજ આપવી. • શબ્દ આપી વાક્યની રચના કરાવવી તથા જુદા જુદા વાક્યો દ્વારા અર્થપૂર્ણ ફકરાનું નિર્માણ કરાવવું.
G716	સ્વતંત્ર લેખન કરે છે.(મુદા પરથી વાર્તા, કાવ્ય, ઉખાણાં, વિવિધ પત્રો, નિબંધ લેખન, અરજી લેખન, અહેવાલ, પ્રેસનોટ, પ્રવાસ વર્ણન, આત્મકથા ડાયરી વગેરે) લખે છે.	• પુસ્તકમાંના આ એકમના કવિઓ અને લેખકોનો પરિચય લખવા માટે વિદ્યાર્થીઓને એકમ ફાળવી આપશે. • વિદ્યાર્થી એ દિવસ દરમિયાન શું શું કર્યું ? તેની નોંધ લખવા પ્રેરણા આપશે. • વિદ્યાર્થી ઓ પાસે પ્રિય વ્યક્તિ સ્થળ વિષે લેખન કરાવે. • પ્રવસ દરમિયાન વધારે શું પસંદ પડ્યું હોય ત સ્થળ વિષે નોંધ લખવા પ્રોત્સાહિત કરશે. • વિવિધ પત્રો, પ્રવસ વર્ણન, શ્રેષ્ઠ આત્મકથાઓ વિશે જણાવો. • શાળામાં ઉજવાતા ઉત્સવો વિશે નોંધ લખવા તે પ્રેસનોટ લખાવી તેમજ મૂંઝવણની રજૂઆત કરે. • વિદ્યાર્થીઓને વિરામચિહનો તથા જોડણી ની સમજ આપી શ્રુતલેખન અને અનુલેખન ની સ્પર્ધા નું આયોજન કરવું તથા વિદ્યાર્થીઓને સુંદર લેખનના નમૂના પૂરા પાડવા અને પ્રોત્સાહિત કરવા.
G717	બિલ, રીસિપ્ટ, રેપર, રિપોર્ટ, જાહેરાત વગેરેમાં આપેલ માહિતી સમજે છે. અને ઉપયોગ કરે છે.,	• જુદી જુદી વસ્તુઓના બિલ રિસીપ્ટ રેપર્સ પર છાપેલ માહિતીની સમજ આપવી.
G718	સ્થાનિક સમસ્યાઓ કે સાંભળેલી સારી- નરસી બાબતો કે વ્યક્તિગત મૂંઝવણ ભરી	• શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને વિચાર પ્રેરક પ્રશ્નો કરે.

DRAFT

અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ		શીખવા શીખવવાની પ્રક્રિયા
	પરિસ્થિતિમાં યોગ્ય ઉકેલ શોધી લખે છે.	• શિક્ષક ચોક્કસ પરિસ્થિતિનું નિર્માણ કરી વિધાર્થીઓની નિર્ણય શક્તિનું માપન કરે (ઉદા. અકસ્માત સમયે તમે શું કરો)
G719	સમાનાર્થી શબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વચન, કાળ, વાકયના પ્રકાર, સંજ્ઞા વિશેષણ, વિરામચિહ્નો, જોડણી સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણ જાણે છે. અને તેનો ઉપયોગ કરે છે.	• એકમના અંતે એકમમાંથી સમાનાર્થી, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો, વિશેષણ, સંજ્ઞા વગેરે શોધવા • એકમના અંતે શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને પ્રશ્નોત્તરી કરે.

DRAFT